

3 (Sem-4/CBCS) SKT HC 2

2024

SANSKRIT

(Honours Core

Paper : SKT-HC-4026

(Modern Sanskrit Literature)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

UNIT—I

(Mahākāvya and Caritakāvya)

(Marks : 20)

1. (a) Discuss the glory of काशीपुरी as you find in the prescribed text of the 'स्वातन्त्र्यसंभवम्'. 10

स्वातन्त्र्यसंभवस्य स्वाधीतं पाठ्यांशमधिकृत्य काशीपुर्याः वैभवं समालोच्यताम्।

Or / अथवा

- (b) Present a note on the contribution of Reva Prasad Dwivedi towards the field of modern Sanskrit literature.

आधुनिक-संस्कृत-साहित्ये रेवा-प्रसाद-द्विवेदिनः अवदानं प्रतिपाद्यताम्।

(2)

2. Explain any two of the following :

5×2=10

अधस्तनेषु पद्यद्वयं व्याख्यायताम्—

- (a) गृहे स्वर्गोपमे तत्र घागरस्य महात्मनः।
उर्वशी भगिनी जाता माधवस्य सुशोभना ॥
- (b) कदाचिज्जननी तस्य माधवस्य रुजान्विता।
मृत्युना इव केशेषु धर्षिता शयिता स्थिता ॥
- (c) न वै तं प्रणमिष्यामि नासौ श्रेयान् कथंचन।
जानातु शंकरो मां वै शक्तिमन्तं सुतार्किकम् ॥

Or / अथवा

Give an introductory note on the work
'शङ्करदेवचरितम्'.

शङ्करदेवचरितस्य उपरि एका परिचयात्मिका टिप्पणी लेखनीया।

UNIT—II

(Gadyakāvya and Rūpaka)

(Marks : 20)

3. Answer the following questions :

1×3=3

अधोलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तरं दीयताम्—

- (a) Which oil does Ramā apply on her father's
head?

रमा स्वपितुः मस्तके किं तैलं मर्दयति?

(3)

- (b) Where and to what post was Rāmalāla
appointed?

रामलालः कुत्र कस्मिन् पदे च नियुक्त आसीत्?

- (c) What was Rāmalāla's age at the time of
Ramā's birth?

रमायाः जन्मसमये रामलालस्य वयः कियदासीत्?

“गृहसारिकाः समुपेक्ष्य कुण्ठितकण्ठः शुक आनीतः।”

Who is referred to as 'गृहसारिकाः' here and who is
referred to as 'शुक'?

2

अत्र गृहसारिकाः काः शुकश्च कः?

5. Elucidate the idea contained in any one of the
following :

5

अधस्तनयोः एकतरस्य भावः स्पष्टीक्रियताम्—

- (a) इतः कूपस्ततः परिखा।
- (b) स्निह्यति वित्तहीनेषु यो ज्ञानी स सुदुर्लभः।

6. Answer any one of the following :

10

अधोलिखितप्रश्नयोः एकस्य उत्तरं देयम्—

- (a) Present the summary of the story
'शार्दूलशकटम्'.

'शार्दूलशकटम्' इति प्रकरणस्य कथासारः लिख्यताम्।

(4)

(b) Analyze the character of Ramā as depicted in the 'शतपर्विका'.

'शतपर्विका' इति गद्यकाव्ये चित्रितायाः रमायाः चरित्रं चित्रयत।

UNIT—III

(Gītikāvya and other genres)

(Marks : 20)

7. Answer the following questions : 1×4=4

अधोलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तरं दीयताम्—

(a) Who translated the 'केतकीकाव्य' into Sanskrit?

केतकीकाव्यस्य संस्कृतानुवादः केन कृतः?

(b) How many तरङ्गs are there in the 'केतकीकाव्य'?

केतकीकाव्ये कति तरङ्गाः सन्ति?

(c) How many verses are there in the First तरङ्ग of the 'केतकीकाव्य'?

केतकीकाव्यस्य प्रथमे तरङ्गे कति श्लोकाः सन्ति?

(d) Who composed the poem, 'वर्षाविभूतिः'?

'वर्षाविभूतिः' इति कविता केन विरचिता?

24A/733

(Continued)

(5)

8. Fill in the blanks : 2×3=6

रिक्तस्थानानि पूरयत—

(a) मृत्युः गायति _____ शाम्यन्ति _____ ।

(b) खनेः _____ बहिरायाति _____ तदा _____ प्रज्वालयति।

(c) मौनमये _____ वेदना _____ ।

9. Show in your own words how Krishna Kanta Handique is eulogized by Mukunda Madhav Sharma in the 'स्तुतिप्रशस्तिमञ्जरी'.

10

स्तुतिप्रशस्तिमञ्जर्यां मुकुन्द-माधव-शर्मा कृष्णकान्त-सन्दिकै-महोदयस्य केन प्रकारेण प्रशंसां कृतवान् अस्ति? स्वीयभाषया उपस्थाप्यताम्।

Or / अथवा .

Discuss the style of poet Harsh Dev Madhav.

कवेः हर्षदेवमाधवस्य शैली समालोच्यताम्।

UNIT—IV

(General Survey)

(Marks : 20)

10. Answer the following questions : 1×3=3

अधोलिखितप्रश्नाः समाधेयाः —

(a) Name the modern novel written by Biswanarayan Shastri in Sanskrit.

विश्वनारायण-शास्त्रिणा लिखितस्य आधुनिक-संस्कृतोपन्यासस्य नाम लिख्यताम्।

24A/733

(Turn Over)

(b) Paramananda Shastri has composed three Sanskrit epics. Name two of them.

परमानन्दशास्त्री संस्कृते महाकाव्यत्रयं रचितवान् अस्ति। तेषु द्वयोः महाकाव्ययोः नामोल्लेखः कार्यः।

(c) To which place of India did Shridhara-bhaskar Varnekar belong?

श्रीधरभास्करवर्णेकरः भारते कस्य स्थानस्य निवासी आसीत्?

11. What type of काव्य is the 'सती जयमती'? Who has composed this? 2

'सती जयमती' कीदृशं काव्यमस्ति? अस्य रचयिता कः?

12. Write short notes on any *three* of the following :

5×3=15

अधस्तनेषु त्रयाणां विषये संक्षिप्ता टिप्पणी लेखनीया—

मुकुन्द-माधव-शर्मा ; पण्डिता-क्षमारावः ; यतीन्द्र-
विमलचौधुरी ; श्रीवाई० महालिङ्गशास्त्री।

